

KONINKLIJK

LGOG

samen de geschiedenis van LIMBURG ONTDEKKEN

**Kring Valkenburg en
Heuvelland**

Drs. E.J.C.G. Thewissen
secretaris

T. +31-43-4592649

E. e.thewissen66@gmail.com

UITNODIGING

Activiteit: Onderwijs in Wijlre vanaf de 16e tot en met de 19e eeuw door pastor F. Crutzen

Wanneer: dinsdag 2 april 2019, 20.00 tot 22.00

Locatie: Wielderhoes, van Wachtendonckplein 26, Wijlre

In samenwerking met de heemkundevereniging Wijlre organiseert de Regio Valkenburg en Heuvelland een lezing door pastoor Frans Crutzen. Over de lezing het volgende:

Rumoerige tijden!

In de schooladministratie van kapelaan en schoolmeester Johannes Josephus Schnitzler (1752-1808), *zie foto hiernaast*, uit Wijlre staat doorheen de maand mei 1797 een streep van onder naar boven. Je kijkt er gemakkelijk over heen. Die streep schijnt niet veel te betekenen en toch is het scheiding tussen twee werelden: die van het Ancien Regime en de Franse Tijd. Een wereld van verschil!

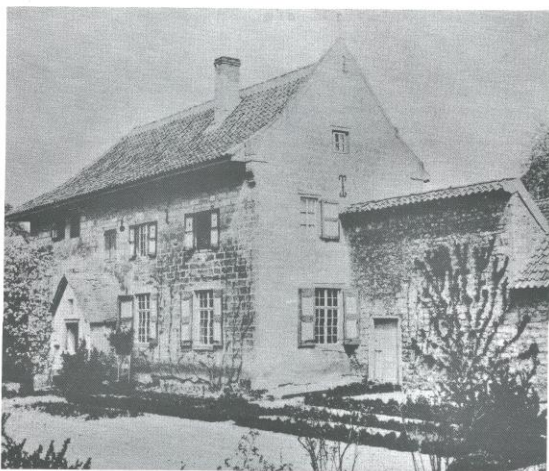

Johannes Josephus Schnitzler. Foto: Fr. Crutzen

Er volgde een turbulente tijd voor de parochie Wijlre. Ook in het leven van zowel de kapelaan als zijn pastoor Joannes Rocks (1732-1802) en diens opvolger Godefridus Gilissen (1749-1821). Voor de priesters dreigde deportatie, omdat zij de door de Franssen gevraagde eed van haat weigerden af te leggen. Pastoor Rocks stierf midden in die moeilijke jaren. De kerk van Wijlre ging op slot. Zijn kapelaan dook onder. Het machtsvacuüm werd gevuld door andere personen, onder door burgemeester Gerardus Brouwers (1763-1833) en zijn gemeenteraad. Pastoraal gezien braken er zware tijden aan!

Na het concordaat tussen paus en keizer in 1801 verwachtte iedereen dat de rust weer zou terugkeren en de oude situatie weer in meerdere of mindere mate zou worden hersteld. Zo ook de laatste vrouwe van de vrije Rijksheerlijkheid Wijlre, Christine de Bounam (1735-1803). Maar de nieuwe ontwikkelingen waren niet meer te stoppen! Het duurde echter een paar jaar voordat de rust in het dorp echt was hersteld!

De lezing gaat over de concrete gevolgen van de Franse Revolutie in het leven van de dorpsbewoners van Wijlre, haar geestelijkheid en de lokale burgerlijke machtshebbers rond 1800.

Pastory Wijlre uit 1730.

Foto: Fr. Crutzen

Pastoor Crutzen heeft hierover een boek geschreven. Na afloop is dit boek verkrijgbaar voor de kortingsprijs van € 24,95.

De lezing is ook voor niet leden toegankelijk. Entree vrije gave.

Het is mogelijk dat er foto-, film- of geluidsopnames worden gemaakt en gebruikt (gepubliceerd) bv op sociale media. U wordt door uw aanwezigheid geacht daarvoor uw toestemming te hebben verleend en daarmee akkoord te gaan."